

■ **אמנות**

עוד יעשו עליה סרט

סיפור חייה של רחל גיתאיר פזים, 58, אשתו של ראש קהילת חב"ד בקריות, הרב יגאל פזים, 72, יכול בקלות לשמש בסיס לדרמה מרגשת, עם נגיעות בחיים חילוניים בעבר, דוקומנטר במדעים, ציורים שנמכרו לעשירי העולם ודעות מפתיחות בנושאים מגוונים. ומעל לכל מרחף סיפור אהבה

◀ **רותם כבסה** < rotemk@omer-media.co.il

"לא חיפשתי להחשיר". הרבנית רחל גיתאיר פזים אילן סימה רותם כבסה

אהבה כמו כפפה ליד. אני אישה רחוקה ולא מטרידה את עצמי כחוד יותן דובי מלובוביץ' אהב את כולם, הוא גם היה פמיניסט. אין דובי כזה לחזור בתשובה, גולתני על אהבת האדם. נקודה".

הבגדים הפכו לתמונת

בשנת 1984 נסעה משפחתה של רחל ללידה בחדים אפרי קה. "חזפתי את שוק חיי. ראיתי אנשים שחיים ברגמה גבוהה עם בריי סת שחייה, שומרים, מכובדים פאר, ללא לחצים קומיים "לישאלים שם יצא שם של תחמנים אצלי קרה רוב הפך. חיפשתי תעסוקה, ראיתי שהבגדים מאוד יקרים, והתחלתי לתפור אותם בעצמי מברי משי נפלאים. באישהו שלב האמנות בעיה בי, גרתי את הבגדים רציתי עבודת שהפכה לשיטת קוד ענקיים ולתי מונת. הבגדים פשוט הפכו לתמונת".

הפתקאותיה של גיתאיר פזים באפריקה יסילות להפך בקלות לספר מרתק, "יום אחד פגשתי גרמניה בשם ידה שמיט שאמרה שהעבודות שאני עושה פשוט מהממת ושהיא תמסגר את זה. מאתנו הדגע הפסתי להיות האמנית המוביל בחדים אפריקה. התושבים היו המומים מהיצירות יות, הם היו רגילים לעבודות של גופים, חיות ובעו והבאתי קונספט אוד".

"ונת הדתיים היוקרתית CLASSIC בודה בעבורה שלי מקר נספס לקטלוג בעלי חובות קטן שש יצירות, ואו נכנסה אשתו של מנהל הבנק הגדול ביותר באפריקה Standard Bank, וקנתה עשר עבודות עבור הבנק. ראיינו אותי לעיתון ה-STAR לסתבת שעי ענקית".

כתב לניצולי שואה, לגיתאיר פזים היה חשוב להרגיש בנסים את ידותה. "הרגשתי כפני כולם ששמי הוא רחל, דיברתי < עברתי בקול רם, אבל העבודות שישלח לא התארי

הוב את בעלה המובגר מטנה כרם 18 שנים. היא נולדה בקיפת טבעון בבית נוסותני ובגיל שנתיים עברה לתלונדו עם הוריה בחיפה. או גם החלה לצייר. הוריה ניצולי שואה שסידבו לקבל פיצויים מהנאצים. אביה לא האמין בהשכלה גבוהה ודחף אותה לרכוש מקצוע. אמנה רצתה מאוד שתהיה אשת אשכולות. ילדותה עברה ברוב עבאס מויפה והיא דוברת ערבית שוטפת. סבה היה גניקולוג דודי, ומכאן היא משקרת הקרה העצומה לרת היא למדה בבית הספר הדיאלי וכל חייה סבלה מכאבי גב חריפים. כשהי עיעה העת להגניס לצבא ביקשה פטור, אך צהל לא ויתר ושלה אותה להיות עתודאית לצילום באוניברסיטת חיפה.

בשנת 1973, החלה גיתאיר פזים את מסעה בעולם האמנות היא למדה אמנות ומדיה חזותית ומילולית באוניברסיטת חיפה, והקימה את מעבדת הצילום בריאלי. בהמשך בנתה את הקרס על הבנת המדיה החזותית-מילולית באוניברסיטת חיפה ובארננס, שם ניהלה את המסך לאמנות בשנת 1994. היא בעלת תואר שני בחינוך הדוקטורט בתורת המדעים מהטכניון.

בגיל 21 נישאה לגיתאיר פזים בפעם הראשונה וילדה שני ילדים, אסף וארי בשנת 2001 לודיהם על הפך דראשון בחייה היא מסבת לרוב ומסכמת כי התגרשה אחרי 28 שנת נישואין. בשנת 2008, שלוש חודשים לאחר הגירושין, נישאה לרב יגאל פזים אליו הגיעה לצורך שידוך.

"יגאל בן 2, ארם מיוחד, רוד 13 למעל שם טוב, מיסד החסידות בצפת. יש לו שמונה ילדים ויותר מ-50 נכדים. יום לארד שהגעתי לשידוך אצלו, הוא צלצל אליי וביקש פרטים נוספים. אמרתי שאני לא מעוניינת בחידי ולא ברב חוצה ארם חודי, נאמר טוב לכ. ביום השלישי הוא שוב צלצל ושאלתי: 'כבוד רוב, למה אתה מתקשרת' הוא השיב: 'התארמתי כך'.

"יגאל בניסיונה שזה ליעקב, אבננו יעקב רחל, חודר של

היא חובלה את שוק האמנות בחדים אפריקה, היא דיח לחרות המדעיים, ויצירותיה נמכרו לארבע המלכה חבריטית ואחרות נמצאות בתבים של עשירי העיר לב. היא חזקה במשך שנים את תודם המון המבוע ומתן להקמת כפר טיפולי ותיכטיטי בשירתף ומשודר לפרתוח חננו והגליל. חל לא חבל.

תכידו את הרבנית רחל גיתאיר פזים מקיפת שנואל, רעיותו של ראש קהילת חב"ד בקריות, הרב יגאל פזים שליט"א. בכניסה לביתם תלו על הקיר ציור מרהיב של הרבנית, עשוי שכבת על שכבת של שניים. הוא נקרא "מדוע מים תדוננים בוכים" ומוקדש למעלה "השתמשתי כאן ב-45 שנים טקטיליים, זה לקח חודשים. לעבודה חו אין מודר", אימנת הרבנית.

אבל עם כל האהבה הגדולה שלה לאמנות, לגיתאיר פזים נאס. היא לא יכולה לשאת יותר עבודות אמנות שיש בהן מסרים אנטי ישראליים, אנטי נוסריים. לפני שנה קיבלה הרבנית חומנה לתעוד כה במיוחדת אל אביה, בה אמנית ירועה הציגה את ישראל במיוחדן הלובר ב-30 באוגוסט במרכז המאבק הישראלי-פלסטיני. מטנה של הרבנית התרפחה והיא עשתה מעשה. בימים אלה היא נמצאת במשא ומתן עם מוראן הלובר כדי להציג תערוכת נגד בשם "אבני החושן של ישראל". בשנה האחרונה היא מיוצגת בארץ ובעולם על ידי ערי גיש, מעריכת האמנות הנודלה ביותר בארץ, ועבודותיה מקשטות קירות רבים בארץ ובעולם, בין השאר בבית חב"ד בטוקיו.

בגיל שנתיים החלה לצייר

גיתאיר פזים, 58, היא אנציקלופדיה מהלסת, אשת העולם הנודל, שנבחרה לחיות במרכז ב' של חייה בירדה צנועה בקיפת שנואל ולא

ח' 2500 ועד מיליון דולר. עבודה של גיטא ארפיום

זו לא עקידת יצחק

בשנת 1994 החלה גיטא ארפיום להרצות במכללת אורנים. "הרמה הייתה נמוכה מאד, פערים של 30 שנה. באוה תערוכה היה צלב קרס מניפולטיבי ופרובוקטיבי שהיה כתוב מתחתיו 'טעם החיים'. סטודנטיים אמרו לי שזה בסדר, שזה במסגרת חופש הביטוי. פרופ' ישעיהו לייבוניץ אמר לי: 'תורקי את המפתחות ותלכי'. זו הייתה אסכולה של דלות הוונדר, אי אפשר לקשקש על ריקטום ולהגיד שזה אמנות. החלטתי לפתוח קליניקה לריפוי כרונוליה בחיפה והמשכתי לצייר כשבגיל תשפ"ט.

"לפני שנה קיבלתי הזמנה לתערוכה של האמנית מיכל רובנר במוזיאון ישראל. רובנר הציגה בלונדון תערוכה בשם 'היסטוריות' שבה לטעמי אנו נראים בה כמו נמלים קטנות במסר גרוטסקי וסאטירי כאבני המריבה מול הפלסטנים, וזה חולל בי סערה. להקטין אותנו? ועוד בצרפת?

"בתערוכה אחת היתה פסל של גבר עירום המחזיק טינק צורה ומלמטה כתוב 'עקידת יצחק'. הפסל נמכר במאות אלפי דולרים. גבר עירום ותינוק בוכה, זו עקידת יצחק? אני מזמחת בחיבור מילולי חזונית, וזה רק מראה כמה שוק האמנות בארץ פרוץ. זו משאבה גדולה של כסף לאנשים שאין להם שום מושג באמנות, עזרם האמנות היא כלי מניפולטיבי לעושר."

לגיטא ארפיום ביקורת נוקבת על ההכרה הישראלית והמדינה בכלל. "חברה, הפכנו להיות מרושעים. מדינת ישראל גורמת לוונת צעירים נוק בל יתואר. שר"ר רים מאיתנו מיסים, ארנונה ומשכנתא ואנו נמצאים במתחים. הגליל ריק, לא בונים כאן כלום, המחאה החברתית פרצה כאן באיחור של 30 שנה. יש כאן כוח ושלטיה. אני חוזרת לאמנות כדי לתקן חלק מהעוולות. אצל האמן הפקטור זה הגיל שלו. ככל שאתה מתבגר, העבודות שלך שוות יותר. למולי יש לי תיעוד ורישום איפה כל עבודה שלי נמצאת בעולם. התפקיד של כאמנית הוא להציב אותנו היהודים במקום הראוי."

"עבודות שלי נמצאות בביתו של איטלקי עשיר שנוסע בלמבורגני. איזו קירש מסרב למכור את העבודות שלי ואמר שצריך ליישן אותן. הבנתי שזה פשוט שווה הון. אף פעם לא חיפשתי דרך להתעשר, גדלתי ברירת שיכון בקומה החמישית בחיפה, ולא חלמתי על דברים כאלה."

מה לי. בת דרתי סיפיה לי על כפר ריפוי של גרמנים במרחק 20 דקות מיוזנסבורג.

"יום אחד הגעתי לבריינסטון, כפר שנבנה על ידי גרמנים שעושים 'חורה בתשובה'. מגי' עם לשם עשירי העולם לחדשים של ריפוי בתי גופש שדם חוכשים. הם עושים ניקיון חומרי וגפשי כלפי גזענות לשחורים, כלפי פשעי אבתה, אכילים אוכל טבעוני, מרבי רים גרמנית בלבד, אבל היום ליהודים נשאר כפי שהיה. פגשתי שם את טרני ספנסר, בת דרתי של המלכה אליזבת וממקימי הכפר, שאמרה לי בלי להתבייש: 'את היהודייה היחידה שאנחנו אי פעם נקבל לכאן'."

"בימים ההם הסתובבתי בשווקי אמנות גדולים ומסכתי מאת עבודות ספנסר קטנה מנני עשר עבודות לאוסף השמור של המלכה הבריטית, ועד היום הן שם."

עבודתיה נמכרות בסכומים גדולים, מי 2500 דולר ועד למיליון דולר. הקונים הם אספנים פרטיים המחזיקים באוספים בינלאומיים, בהם האוסף של איש העסקים איזיקרש.

שיטת שולמן

העבודה בכפר האקולוגי ארדני בדרום אפריקה השפה את גיטא ארפיום לשיטת ריפוי שלא היתה אז ידועה בארץ, שיטת שולמן, שחוקרים מגדירים אותה כרפואה של הנאה ה' 21. בדרום אפריקה היא קיימת כבר 90 שנה.

"המתחתי בעבודה ריפוי באור הקשורה במודעות לאורח חיים בריא ולמדעות אישיות לחיים בריאים. יום אחד נכנסתי לבית טבע, ראיתי בקבוקי תרופות עם מספרים ושאלתי כמה מדובר. אמרו לי מספר 3. ת'אם לך קנני תי. יום אחד בני נפל ונתלשה לו הציפורן. הרם לא הפסיק לנוול. התקשרתי לבית הטבע ושאלתי מה לעשות. אמרו לי לתת לו עשר טבליות מספר 3. אדתי להם: אבל הוא ימות, והם אמרו: הוא לא. היום נעצד תוך מספר דקות הבנתי שיש שיטה שעובדת על 12 קורים, כמו 12 אבני החושן."

גיטא ארפיום הקרה וגילתה כי השיטה בנויה על פי הקבלה. 12 מלחי הברית משקפים את 12 אבני החושן, היא כתבה חמישה מאמרים, ניתנה 144 מחלות ומצאה דרכי טיפול למחלות כרוניות. כיום היא במשא ומתן להקים כפר אקולוגי טיפולי בגליל שעובד על אותו הקונספט. "הרעיון להקמת הכפר נרקם בפגישה ביני לבין לר"ד פיליפ הרוביץ, הבעלים של 35 מדכודי ריפוי בניו יורק."